

Supravegherea, controlul bolilor transmisibile – elemente cheie în supravegherea de stat a sănătății publice

**Constantin SPÎNU, dr. hab. șt. med., prof. univ.,
Președintele Societății Științifice a Epidemiologilor
și Microbiologilor din Republica Moldova**

În Republica Moldova, supravegherea epidemiologică a bolilor transmisibile presupune colectarea, analiza, interpretarea, difuzarea sistematică și continuă a informației privind formele nozologice și problemele de sănătate în timp real și spațiu. Maladiile infecțioase care servesc obiectivul de bază al activității medicilor epidemiologici și microbiologi nu au hotare, dar au nevoie de un sistem unificat de supraveghere, evaluare a riscurilor, realizare în timp și spațiu a măsurilor de control și răspuns, în permanență racordate la exigențele OMS, ECDC, CDC pentru a oferi mecanisme solide și credibile de prevenire pentru sănătatea publică.

La sfârșitul anilor 40-50 ai secolului trecut, după constituirea serviciului sanitaro-epidemiologic în republică, a devenit prioritară lupta cu pandemiile, epidemiile, majorarea semnificativă a infecțiilor emergente, reemergente etc. întru asigurarea unei stări sanitaro-epidemiologice favorabile. Prin urmare a apărut necesitatea elucidării numărului de cazuri de boli infecțioase înregistrate în anumite teritorii, perioade de timp și în mediul diferitor grupuri de populație, circumstanțe extrem de importante pentru organizarea și realizarea măsurilor de prevenire.

În anii 90 a fost creată rețeaua de supraveghere epidemiologică și control al bolilor transmisibile cu instituirea unui sistem de avertizare și reacție timpurie pentru realizarea măsurilor de control și răspuns.

Activitatea de cercetare-inovare, transfer tehnologic în domeniul nominalizat se realizează în baza proiectelor de cercetare, obținute prin concursuri naționale/internaționale, care practic acoperă toate direcțiile strategice prioritare ale sănătății publice, inclusiv perfecționarea sistemului de control și răspuns la bolile infecțioase. În baza realizării acestor proiecte, rezultatele obținute sunt valorificate în practica medicală, care în continuare au un impact pozitiv în sănătatea publică manifestat prin reducerea morbidității și mortalității bolilor infecțioase.

Supravegherea, prevenirea și controlul bolilor transmisibile au la bază un sistem bine coordonat de alertă și răspuns, dovezi și analize științifico-practice independente riguroase capabile să servească ca reper pentru luarea de măsuri rapide și eficiente în timp și spațiu în dependență de situația creată.

În documentele strategice ale sectorului de sănătate – Politica Națională de Sănătate pentru perioada 2007-2020 și strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate (2008-2017) au fost definite prioritățile naționale și direcțiile principale de acțiune ale sistemului de sănătate. Evaluarea sistemului național de supraveghere a maladiilor infecțioase, efectuată de comun cu experții OMS a evidențiat un șir de puncte forte și slabe cu definirea acțiunilor prioritare. Urmare acestei evaluări s-a realizat un efort extraordinar pentru a consolida aceste funcții esențiale din domeniul sănătății publice, având ca scop fortificarea răspunsului coordonat la nivel național, în special în situații de urgență.

Pe parcursul anilor au avut loc un șir de reforme ale serviciului sanitaro-epidemiologic, iar ulterior în anul 2009, urmare adoptării Legii X a fost organizat serviciul de sănătate publică. Una din funcțiile prioritare a serviciului nominalizat o constituie implementarea unui sistem de supraveghere și control al maladiilor transmisibile, ajustat la standardele europene și integrat în rețelele zonale, europene și globale.

Întrarea în vigoare a Regulamentului Sanitar Internațional (2005) la nivel global, inclusiv în țara noastră a impus necesitatea creării capacităților naționale pentru realizarea promptă a măsurilor de control a maladiilor transmisibile aflate în supraveghere și a evenimentelor de sănătate publică, privind limitarea răspândirii și diminuării impactului asupra sănătății populației.

În acest context revista „One Health & Risk Management” vine cu o noua abordare pentru integrarea programelor și activităților din domeniul sănătății umane, veterinară și de mediu întru reducerea și prevenirea răspândirii maladiilor infecțioase cauzate de dezvoltarea rezistenței la antibiotice care devine o amenințare globală.

Mulțumiri revistei „One health & Risk Management” pentru suportul în diseminarea rezultatelor științifico-practice, oamenilor de știință, specialiștilor din domeniul ce țin de supravegherea, prevenirea și controlul bolilor transmisibile. Prezentarea corectă, veridică a informației de profil impulsionează creșterea performanțelor instituțiilor academice, a celor cu statut de cercetare aflate permanent în competiție întru atingerea obiectivelor, ce oferă soluții la provocările stringente de astăzi, în special în situații de urgență în sănătate publică.

Suntem mândri de specialiștii noștri din domeniul sănătății publice, oameni de știință, epidemiologi, microbiologi și alt personal medical care la moment riscă cu viața, opun rezistență profesională provocărilor cauzate de pandemia COVID-19, astfel demonstrând că unul din pilonii prioritari ai sistemului medical este sănătatea publică care cere motivare, dotare, investiții adecvate și toată atenția din partea factorilor de decizie.

